

P. Akopov: Západocentrický svet sa stáva minulosťou

- editor007 | 14. června 2024

SVĚT: Summit G7, ktorý sa dnes začína v Taliansku, bude mať 50. výročie, ale lídri západného sveta nemajú čo oslavovať a nálada nie je sviatočná.

Navyše z domácich politických aj globálnych dôvodov: vo väčšine zúčastnených krajín sa zhoršuje kríza moci a medzinárodná situácia sa stáva pre „popredné svetové demokracie“ čoraz nepriaznivejšou. A hlavné je, že za to nemôže nikto — okrem nich samotných.

Hoci samotní západní lídri s tým, prirodzene, nesúhlasia: majú hlavného vinníka globálnych turbulencií – Rusko. Na treťom stretnutí G7 po sebe sa pozornosť zameria na „ruskú agresiu proti Ukrajine“ a jej dôsledky. Všetko je ako obvykle – dohoda o nových sankciách a nových balíkoch pomoci pre Kyjev a čoraz jasnejšie hrozby voči „Číne pomáhajúcej Moskve“. Nič zásadné nové v porovnaní s minulým rokom?

V zásade nič, ale postoj k Západu vo svete sa za posledný rok zhoršil – a to nie je zásluha Moskvy a Pekingu (hoci na tom pracujú), ale samotného Západu: izraelská operácia v Gaze nadobudla charakter genocídy a odhalila úplnú dvojitvornosť „vyspelých demokracií“ v ich „starosti“ o ľudské životy a výzvy „zjednotiť celý svet proti agresorovi“. Globálny Juh otvorene vyčíta Západu dvojitý meter a podriaďovanie sa Netanjahuovi a zosmiešňuje všetky pokusy vykresliť Putina ako vraha a Netanjahua ako bojovníka proti terorizmu. Západu sa nepodarilo ani len prilákať krajiny globálneho Juhu do protiruskej koalície a na pozadí toho, čo sa deje v Gaze, ostávajú výzvy na „pomoc Zelenskému“ úplne bez odozvy.

Preto vlastne zlyháva bezprostredne po skončení stretnutia G7 takzvaný „mierový summit“ vo Švajčiarsku – zo 160 pozvaných krajín príde len polovica a väčšina z nich bude z Európy a kolektívneho Západu (Austrália, Kanada atď.). Ale aj medzi tými, ktorí prídu, len polovica bude mať zastúpenie na najvyššej úrovni, to znamená, že žiadni lídri krajín globálneho Juhu tam nebudú. Hoci na samotné stretnutie G7 v Taliansku bol pozvaný rekordný počet kľúčových krajín z juhu – a niektoré dokonca prídu – žiadna z nich sa do Švajčiarska nechystá.

Talianska premiérka Meloniová pozvala do Puglie lídrov desiatky nezápadných krajín vrátane šiestich lídrov krajín G20. Ak by prišli všetci, summit G7 by sa zmenil prakticky na stretnutie dvoch tretín G20. Veď v západnom klube nie je sedem, ale osem členov G20 – vrátane predsedu Európskej rady. A pozvaní boli aj lídri Argentíny, Brazílie, Indie, Saudskej Arábie, Turecka a Južnej Afriky – teda 14 z 20 hlavných svetových lídrov by sa zišlo v Taliansku. Kto by tam chýbal? V prvom rade Putin a Si Ťin-pching, ako aj lídri Južnej Kórey, Austrálie, Mexika a Indonézie.

Saudskoarabský princ Mohammed a juhoafrický prezident Ramaphosa však do Talianska neprídu – zastúpenie kľúčových krajín globálneho Juhu sa tak obmedzí na Mileiho, Lulu a Modiho (Erdogana ako lídra členskej krajiny NATO je stále ťažko jednoznačne označiť ako nezápadného). Je jasné, že o lídrov Brazílie a Indie je najväčší záujem Západu – obe krajiny sú členmi BRICS a veľmi radi by ich aspoň nejakým spôsobom zapojili do tlaku na Rusko. No dvaja veľmi skúsení politici ako Lula a Modi sa rozhodne nebudú podriaďovať atlantickým plánom.

No a hlavní účastníci summitu, teda samotní západní prezidenti a premiéri, hoci budú rozprávať o Rusku a Ukrajine, Číne, Izraeli a Palestínčanoch, budú stále viac myslieť na svoje problémy. A

vymýšľať, koho budú o rok ťahať na stretnutie v Kanade. Zatiaľ je jasné, že Rishi Sunak medzi nimi určite nebude — o tri týždne jeho strana prehrá parlamentné voľby a on opustí post premiéra. Tento rok odíde aj Charles Michel, predseda Európskej rady („prezident Európy“). Šanca, že Joe Biden čoskoro odíde do dôchodku, je vysoká - a táto samotná myšlienka väčšinu jeho partnerov v „sedmičke“ desí.

Začiatkom júla sa zrejme výrazne oslabí aj Macronova pozícia - jeho avantúra s predčasnými parlamentnými voľbami by mohla dostať k moci euroskeptickú vládu. Stolička pod Scholzom sa trasie tiež - no aj keby sa koalícia tento rok nerozpadla, ďalšie voľby sú naplánované na jeseň budúceho roka. Vtedy sa budú konať aj v Kanade a Japonsku - teda v celej G7, iba hostiteľka stretnutia, Giorgia Meloniová, môže viac-menej s istotou robiť plány na ďalšie roky. Hoci je aj táto jej pozícia veľmi relatívna: fráza „talianska vnútropolitická stabilita“ je vhodná len ako anekdota.

Skupina G7 bola vytvorená pred polstoročím s cieľom lepšie riadiť a koordinovať západný svet - a posilniť svoju pozíciu v nezápadnom svete. Paralelne v tom čase existujúci „svet socializmu zmizol zo svetovej scény o dekádu a pol neskôr a vznikla ilúzia takmer všemohúcnosti G7 - no už teraz vyrástlo niekoľko globálnych mocenských centier a sú v procese formovania. Západocentrický svet sa stáva minulosťou - a jedinou otázkou je rýchlosť a cena (pre všetkých ostatných) tohto procesu.

AUTOR: Pjotr Akopov

Překlad: News Front

[ZDROJ](#)